

Govor dr. Janeza Drnovška ob zaprisegi za predsednika države

Državni zbor RS, 22. december 2012

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, visoki gostje in cenjeni diplomatski zbor.

V čast mi je, ko pred vami prevzemam dolžnost predsednika republike. Opravljal jo bom odgovorno in po svojih najboljših močeh, s spoštovanjem in zavezanostjo vsem državljanom in državljanom. Ob tej priložnosti se želim v svojem imenu, v imenu države Slovenije, njenih državljanov in državljanov najprej zahvaliti dosedanjemu predsedniku republike, gospodu Milanu Kučanu, za državniško delo, ki ga je opravil, in za njegov osebni prispevek, ki ga je vložil v podobo in ugled naše države. Mandat predsednika republike začenjam tik pred veliko zgodovinsko priložnostjo, ki se odpira slovenskemu narodu, državljanom in vsem prebivalcem Republike Slovenije. Sloveniji so se dokončno odprla vrata v skupni evropski prostor, kjer bo lahko z drugimi demokratičnimi evropskimi državami enakopravno ustvarjala prihodnjo podobo evropske celine, ki bo temeljila na skupnih vrednotah - blaginji in sodelovanju, priznavanju in spoštovanju razlik ter miru in varnosti. Veliki sen slovenskega pesnika, ki smo ga privzeli kot svojo državno himno, tako postaja resničnost. Ponosni smo lahko, da smo v dvanajstih letih prehodili pot od osamosvojitve do mednarodno ugledne države, z dobrimi gospodarskimi temelji in utrjeno demokracijo, ki v sam vrh postavlja spoštovanje človekovih pravic. To je tudi največji kapital, ki ga bomo zapustili prihodnjim generacijam. Pa tudi velika odgovornost za nas, da bomo kot enakopraven dejavnik znali v evropski skupnosti narodov in držav uveljavljati naše interese kot skupna hotenja in odločitve.

Zgodovinski začetek novega obdobja, ki se nam naglo približuje, ne bo konec naše nacionalne zgodovine in ne bo izbris naše identitete. Še z večjo zavzetostjo, odločnostjo in odgovornostjo kot doslej bomo morali skrbeti za vse tisto, čemur se nočemo in ne nameravamo odreči - za našo identiteto, naš jezik, našo kulturo, našo umetnost in našo zgodovino. Vsega tega nam sicer nihče ne odreka, a tudi nihče drug ne more storiti namesto nas. Zato bo tudi vnaprej le od nas samih odvisno, ali bodo naše zgodovinske vrednote in kulturna izročila postala razpoznaven del evropske dediščine, in ali bo naša ustvarjalnost opazno in razvidno prisotna v evropski kulturni pokrajini tudi v prihodnje.

Slovenija se je v teh prehodnih desetih letih v vseh pogledih temeljito spremenila in preobrazila. Po začetnem šoku si je presenetljivo hitro opomogla in se spet začela gospodarsko razvijati in krepiti. Gospodarska rast se je vzpostavljala na novih, trdnjih temeljih, njene stopnje pa so prehitevale sočasno dinamiko gospodarskega razvoja marsikje v

Evropi. Očitno je, da se nam dosedanja politika spodbujanja gospodarskega utripa in rasti ter uravnoveženega razvoja že začenja obrestovati.

Nagel gospodarski razvoj prinaša s seboj vsakovrstne družbene posledice, povečini dobre, včasih pa tudi manj zaželene in razveseljive. Še zlasti pozorno je treba spremljati socialne učinke gospodarskih in kapitalskih gibanj ter ublažiti njihove manj prijazne vidike. Slovenija se je doslej večjim strukturnim neravnotežjem na socialno gospodarskem področju uspešno izogibala ter ni doživljala hujših socialnih pretresov in konfliktov. Takšno naravnost moramo ohraniti tudi naprej. Posebno skrb je nujno še naprej namenjati socialni pravičnosti in solidarnosti ter blagostanju ljudi. Prevelike materialne in socialne razlike med njimi bi bile težko sprejemljive. Vsak mora imeti pravico in možnost, da si z delom zagotavlja dostojno življenje. Nadaljevati je torej treba z intenzivnimi ukrepi za zmanjševanje brezposelnosti, spodbujati je treba nastajanje novih delovnih mest in zaposlitvenih možnosti, predvsem pa veliko vlagati v znanje. Le z znanjem si bomo lahko tlakovali pot v prihodnost, takšno, kakršno si vsi želimo, in zaradi katere smo se tudi odločili za lastno državo, ki nam mora omogočati uresničevanje naših želja in ciljev.

Znanje je najzanesljivejši in najperspektivnejši potencial, s katerim razpolagamo. Znanje so seveda predvsem ljudje. Zato so naložbe v znanje, v izobraževalni sistem na vseh stopnjah in v vseh oblikah nesporno prednostnega pomena, so prvi pogoj, od katerega bo odvisno vse ostalo. Slovencev nas je razmeroma malo, vendar smo se, kadar smo bili soočeni z resnimi izzivi in preizkušnjami, vedno dobro znašli in uveljavili. Naloga naše današnje in jutrišnje politike je, da vse človeške potenciale, ki jih premoremo, čim bolje izkoristi, jih poveže, usmerja in spodbuja. To pa lahko omogoča le dinamična država, odprta v svet, hkrati pa občutljiva do vseh svojih državljanov, njihovih stisk in tegob, pa tudi stremljenj in ambicij, ki jih izkazujejo v svojem življenju in delu.

Kot sodobna in dinamična država moramo biti odprti in dovzetni za vse pobude, ki se rojevajo med posamezniki in v njihovih interesnih asociacijah, v civilnodružbeni sferi in znotraj nevladnih organizacij: s stalno izmenjavo mnenj, pogledov in zamisli je potrebno takšno državljansko pobudo vseskozi spodbujati in ji omogočati, da sooblikuje razvojne projekte in se vanje enakovredno vključuje. Široko in razvejano omrežje omenjenih povezav nam bo omogočalo, da bomo lahko vnaprej zaznavali posamezne občutljive pojave in probleme, ki sicer marsikdaj ostajajo prikriti in zastri, ter da bomo nanje pravočasno in ustrezno reagirali. Hkrati pa takšne oblike sodelovanja povečujejo prostor demokratične udeležbe državljanov v procesih odločanja in zagotavljajo večjo kvaliteto sprejetih odločitev.

Kot predsednik vseh Slovenk in Slovencev in vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije bom posebno pozornost in skrb namenjal doslednemu spoštovanju in utrjevanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Treba je storiti vse za preprečevanje nestrpnosti do drugih in drugačnih. S strpnim dialogom moramo preseirati stare razdore in onemogočiti nastajanje novih. Krivice, ki so jih posamezniki utrpeli v preteklosti, zaslužijo pozorno in razumevajočo obravnavo, če želimo iskreno popraviti njihove materialne in moralne posledice. To bomo dosegli le, če bo Slovenija pravna država, in če bomo vanjo in v njene pravne instrumente vsi zaupali.

Spoštovane poslanke in poslanci,

k boljšim življenjskim pogojem državljanek in državljanov Slovenije ter večji kvaliteti njihovega življenja vse bolj sodi tudi spoštljiv in občutljiv odnos do okolja, v katerem živimo, in do narave, s katero smo neločljivo povezani. Tega se tudi vsi vse bolj zavedamo. Pri nas je bilo na področju varstva in urejanja okolja storjenega že veliko, a še zdaleč ne dovolj. Čisto, zdravo in urejeno okolje je danes skoraj povsod po svetu ena najdragocenejših vrednot, ki pa je bila marsikje povsem poteptana ali vsaj resno ogrožena in okrnjena. Slovenija želi biti med tistimi državami, ki so zgled okoljsko odgovorne in preudarne politike, saj je to ena od tistih naložb, ki jih ne dolgujemo le sebi, ampak tudi svetu. Pojem trajnostnega razvoja mora prehajati v prakso in strategijo vsakršnega družbenega in gospodarskega delovanja, saj ne posameznik ne družba ne bosta mogla preživeti, če bodo temeljna naravna ravnatežja zaradi človekovega neodgovornega ravnanja porušena. Komur je vseeno, če bo za njim potop, ta resno tvega, da se bo začel utapljati že sam.

Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gostje,

v čast mi je, da bo moj mandat predsednika republike in vrhovnega poveljnika obrambnih sil potekal v času, ko bo Slovenija skupaj in enakopravno z demokratičnimi evropskimi državami ustvarjala novo varnostno in obrambno podobo Evrope.

Vse napore bomo morali usmeriti v to, da Evropa resnično zaživi v miru in sodelovanju. To mora temeljiti na enakosti, strpnosti in odločenosti, da se nikdar več ne ponovijo tragedije preteklega stoletja ter da se pravočasno preprečijo posledice novih varnostnih groženj, ki smo jim priča v svetu. Za varno Slovenijo v okviru varne Evrope smo začeli pripravljati tudi Slovensko vojsko. Te aktivnosti moramo nadaljevati z vso odgovornostjo. Danes radi poudarjamo, da je Slovenija varna država. Toda varnost ni trajno dobro, pridobljeno in zagotovljeno enkrat za vselej. Res je, da Slovenija ta čas ni neposredno vojaško in varnostno ogrožena. Toda, kot mednarodno priznana in demokratična država se ne more izogniti

dejstvu, da je že postala del kolektivne varnosti, ki se sooča z novimi varnostnimi izzivi. Zato je moje trdno prepričanje, da bomo kot člani zveze Nato bolj varni - in da prednosti članstva v zavezništvu močno pretehtajo morebitne zadržke. Mir in varnost sta namreč - poleg svobode - najosnovnejša pogoja za dobrobit vsakega posameznika, skupine in države kot celote. V procesih evropske integracije v EU se sicer oblikujejo skupni varnostni mehanizmi, vendar pa je Evropa v tem trenutku še daleč od tega, da bi lahko sama učinkovito skrbela za svojo varnost. Mednarodno varnost si večina držav članic EU zagotavlja s članstvom v zvezi Nato. Nedavno povabilo, da se v Nato včlani tudi Slovenija, je zato za našo državo velikega pomena, hkrati pa ji nalaga veliko odgovornost za nadaljnja ravnanja. Lastna zgodovinska izkušnja nam pripoveduje, kako pomembne in usodne so prave odločitve v pravem času in kako so lahko neizkoriščene priložnosti za vedno izgubljene. Odločitev za lastno državo je bila hkrati obveza, da jo bomo branili, če bi bila napadena ali kako drugače ogrožena, in tej obvezi se ne moremo izmikati. V današnjem svetu pa si varnost le redko kdo lahko zagotavlja docela sam. Ponudba, ki smo jo prejeli iz Prage, pomeni, da so številne druge države pripravljene zastaviti svojo skupno odgovornost tudi za našo varnost, seveda, če smo tudi sami k skupnemu varnostnemu mehanizmu pripravljene prispevati svoj delež. Takšna ponudba je za našo državo velik dosežek in veliko priznanje ter pomeni enkratno zgodovinsko priložnost, da za svojo varnost dolgoročno poskrbimo skupaj z drugimi demokratičnimi državami.

H krepitvi in utrjevanju naše notranje in zunanje varnosti bo v marsičem prispevalo tudi naše predsedovanje Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi v letu 2005. S tem je Slovenija dobila novo priznanje in izziv za prihodnje delo. Uspešno zastavljeno in opravljeno delo, ki ga bomo v tem mandatu prevzeli, še posebej pa diplomatsko in državniško preišljen odnos do kriznih žarišč v naši neposredni bližini, na Bližnjem in Srednjem Vzhodu ter v nekaterih novo nastalih državah nekdanje Sovjetske zveze, bo potrditev našega zavzetega in odgovornega pristopa k vprašanju skupne varnosti in demokratičnega razvoja širšega evropskega okolja.

Kot vrhovni poveljnik Slovenske vojske nameravam v skladu z ustavnimi in zakonskimi pristojnostmi pozorno spremljati razvoj naših obrambnih sil in njihove bojne pripravljenosti ter profesionalne usposobljenosti - še posebej zato, ker bo moj mandat sovpadal z obdobjem preoblikovanja Slovenske vojske iz dosedanjega naborniškega sistema v sistem poklicnega popolnjenja s prostovoljno rezervo. Zavzemal se bom za učinkovito pravno ureditev vojaške sfere, za celovit in učinkovit civilni nadzor nad njo, pa tudi za krepitev vloge, položaja in ugleda profesionalnega in politično neobremenjenega pripadnika Slovenske vojske, bodisi doma ali pa v okviru mednarodnih mirovnih in humanitarnih misij na tujem. V Slovenski vojski že uspešno potekajo procesi njenega posodabljanja, kadrovskega izpopolnjevanja ter doseganja standardov, ki so nujni za njeno sodelovanje v operativnih in poveljniških strukturah Nata, še bolj pa je potrebno izpopolniti tudi mehanizme civilnega nadzora. Ta je

temeljni politični pogoj za sodelovanje v zvezi Nato in v bodočih obrambnih in varnostnih silah EU - in Slovenija bo vanje lahko vstopila vsestransko pripravljena.

Članstvo Slovenije v EU in v Natu sta dolgoletni temeljni usmeritvi slovenske zunanje politike, ki sta se oblikovali že v prvih poosamosvojitvenih letih, in jima je bila naša država ves čas trdno zavezana. Zdaj, ko smo na pragu njune uresničitve, si velja znova priklicati v spomin in zavest, zakaj smo se tako odločili: obe organizaciji, ki vključujeta večji del razvitejšega sveta, sta jamstvo za našo blaginjo in našo varnost, pa tudi za našo mednarodno prepoznavnost, verodostojnost ter - nikakor ne nazadnje - za gospodarsko uspešnost. Vse te cilje sta imela v prvem desetletju naše samostojnosti ves čas jasno pred očmi tako državni zbor kot vlada, ko sta snovala in potrjevala našo dolgoročno zunanjepolitično strategijo. Iz teh dveh temeljnih usmeritev pa izhajajo in se nanju navezuje tudi vse ostalo: dobri in tvorni odnosi s sosednjimi državami, aktivna politična, gospodarska in varnostna prisotnost na območju držav JVE ter seveda zavzeto in budno reagiranje na kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin povsod po svetu.

Republika Slovenija vseskozi prevzema svoj del odgovornosti za urejanje razmer v mednarodnih odnosih. Naša dosedanja zunanjepolitična drža je dobila veliko priznanje tudi v lanskem letu, ko nam je bila zaupana organizacija ameriško-ruskega vrha in ko smo postali zaželen sogovornik pri iskanju rešitev nekaterih zapletenih in za mednarodno varnost nevarnih kriznih razmer. O naši novi zunanjepolitični samozavesti najbolj zgovorno priča naša vse večja vloga pri umirjanju in stabilizaciji položaja v Jugovzhodni Evropi. Strah, da nas bi vrtinec tamkajšnjih dogajanj znova potegnil vase, je preteklost, in v regijo se vračamo neobremenjeno, z izkušnjo in pobudo, ki sta njenim državam blizu in sprejemljivi. Naše ocene in stališča, pa tudi konkretne aktivnosti, kako celiti rane, ki so jih tem območjem prizadejala dolga leta vojn, pustošenj in brezvladja, so odmevna in vplivna tako pri ameriških in evropskih kot tudi pri ruskih in drugih sogovornikih. Z njimi se potrjujemo kot pomemben dejavnik miru, varnosti in stabilnosti v regiji, ki sodi v našo geografsko soseščino. Odgovornost in obveznost, ki ju s tem prevzemamo, bo morala naša zunanja politika potrjevati tudi v prihodnje s še dejavnejšim nastopom pri uveljavljanju in sooblikovanju novih iniciativ v mednarodni skupnosti, ki od nas ne pričakuje več le ocen, ampak vse bolj tudi odgovore in rešitve ter neposreden angažma v teh okoljih. To pa je za majhno in na videz nevpilivno državo veliko priznanje, ki se ga ni treba sramovati niti ustrašiti.

Spoštovane poslanke in poslanci,

pomemben strateški interes naše države ter ključni element njene varnosti so tudi urejeni in prijateljski odnosi s sosednjimi državami. Te želimo razvijati na temeljih medsebojnega

zaupanja in vsestranskega sodelovanja, sem sodijo dokončno priznavanje ozemeljske nedotakljivosti in nespremenljivosti državnih meja, varstvo pravic narodnih manjšin in skrb za njihov vsestranski razvoj, utrjevanje gospodarskih vezi in višjih oblik gospodarskega sodelovanja, gradnja infrastrukturnih povezav ter širok preplet izobraževalnih, znanstvenih, kulturnih in drugih stikov v čezmejni sosesčini. Vse to so pomembni elementi prihodnje evropske politične, gospodarske in varnostne arhitekture. Prav v preteklem letu so bili na teh področjih storjeni pomembni koraki.

Odnosi z vsemi sosednjimi državami si iz razumljivih razlogov zaslužijo prednostno pozornost. S Hrvaško je bilo vzpostavljeno dobro sodelovanje na multilateralnem področju, bilateralni odnosi so sicer dobri, ostajajo pa še vedno obremenjeni z nekaterimi ne do kraja rešenimi vprašanji, podedovanimi iz nekdanje skupne države, čeprav smo v zadnjem letu naredili pomembne korake tudi na tem področju. Italijanska republika je med našimi najpomembnejšimi gospodarskimi partnerji - in prav to je bistveno pripomoglo, da je državama uspelo preseči odprta dvostranska vprašanja ter vzpostaviti intenziven partnerski odnos. Kljub občasnim glasovom, ki pozivajo k vračanju teh odnosov na pretekla stanja negotovosti, je utemeljeno pričakovati in si z naše strani prizadevati, da bi jih preglasila spoštovanje že sprejetih mednarodnih dogovorov in obveznosti ter pripravljenost za tvorno sosedsko sodelovanje. Z zadnjimi vladami Republike Italije smo to že vzpostavili, zato gledamo z zaupanjem na prihodnje sodelovanje. Z Avstrijo se naši odnosi razvijajo v smeri vse večje kooperativnosti na vseh področjih, saj je to v nespornem obojestranskem interesu. Odnosi z Madžarsko so na vseh področjih zelo dobri.

S sosednjimi državami nas seveda še posebej povezujejo narodne skupnosti, ki so jih dosedanje meje ločevale od matičnih narodov, skupna evropska ureditev pa jim bo omogočala ponovna zблиžanja. Slovenija si že po tradiciji prizadeva, da bi bile te skupnosti povezovalni dejavnik, in da bi jim bila z obojestranskim priznavanjem njihovih pravic ter z naklonjenim odnosom njihovim razvojnim možnostim takšna vloga tudi dejansko omogočena. V mislih imam tako italijansko kot madžarsko narodno skupnost v Sloveniji, kot tudi slovenske zamejske skupnosti v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, prav tako pa tudi etnične skupine drugih narodov, bodisi avtohtone ali pa priseljene, ki bogatijo multietničnost kulturne pokrajine pri nas in v naši sosesčini. Pozornost do vseh omenjenih skupnosti mora ostati stalnica naše politike navznoter in navzven, saj je zgled neskajljenega medetničnega sožitja v teh prostorih Evrope lahko ogromnega pomena za konfugiracijo prihodnjih medetničnih razmerij v celotni združeni Evropi. Enako pozornost je treba ves čas namenjati tudi slovenskim skupnostim v bolj oddaljenih državah sveta ter njihovim pripadnikom in potomcem omogočati ohranjanje vezi s prvotno domovino, še zlasti pa poskrbeti, da se bodo pri nas vedno čutili dobrodošle.

V našem strateškem interesu je tudi nadaljnje intenziviranje odnosov z ZDA, ne le v okvirih Nata in drugih varnostnih povezav, ampak tudi v dvostranskem političnem in gospodarskem dialogu ter na področju znanstvenih, raziskovalnih in tehnoloških izmenjav. ZDA ostajajo vpliven dejavnik v evropski politiki, vseskozi prisoten v vseh razsežnostih evropskih razvojnih tokov, zato pripisujem razvijanju neposrednih dvostranskih odnosov s to državo vse pomembnejšo vlogo in pomen pri nadaljnjem pozicioniranju Slovenije v mednarodni skupnosti. Podobno velja za Rusko federacijo, še zlasti na gospodarskem področju, kjer je doslej neizkoriščenih možnosti za širitev in poglobljanje sodelovanja še zelo veliko. Seveda pa slovensko-ruskih odnosov ni mogoče zožiti le na gospodarski imenovalec. Sodelovanje je treba razširiti na čim več področij: ta čas je v ospredju intenziviranje kulturnih stikov, kar je lahko nadvse pomembno in spodbudno tudi v širših evropskih dimenzijah.

Naštel sem le ključne strateške cilje slovenske zunanje politike. Dela je še veliko, odgovornosti še več. Vendar sem prepričan, da si ne nalagamo preveč, in da bomo skupaj zmogli vse zastavljeno tudi uresničevati. Spoštovali bomo vse sprejete mednarodne obveznosti, vselej bomo pripravljeni na odkrit in odprt dialog z vsemi demokratičnimi državami in ljudmi dobre volje pri iskanju odgovorov na najbolj zapletene izzive sodobnega globalnega sveta, v katerem se tkejo vse trdnejše multilateralne, multikulturne in multietnične vezi, s pomočjo katerih se bomo lažje soočali z odprtimi vprašanji današnjega in jutrišnjega dne.

Spoštovane poslanke in poslanci,

nov globalni prostor večkrat zaznavamo kot krut prostor spopadanja ekonomskih in političnih interesov ter stremljenj po nadvladi. Toda morda so prav države, kakršna je Slovenija, najbolj poklicane, da odgovarjajo na takšne izzive.

V pomoč nam bo, če bomo znali o svetu premišljati zase in med seboj, hkrati pa premišljati o njem tudi skupaj z drugimi in za druge - za vse. To smo doslej v svoji zgodovini še vselej zmogli, in to nas je kot Slovence tudi ohranilo pri življenju ter nam omogočilo, da smo si izborili lastno državo. Zato je takšna drža edina, ki bo zares obvarovala prihodnost slovenstva. Vse bolj bomo morali stati sredi tega sveta, ga presojeti z lastnimi merili in ne bomo se smeli umikati v varljivo zatišje lastnega samozadovoljstva in samozadostnosti. "Sredi življenja stojim" - nas še danes opogumlja naš pesnik, ki je v svojem času terjal od naroda, da spozna svoje možnosti in vidi svojo prihodnost. Teh klicev, ki so nam v preteklosti pomagati preživeti, ne smemo izgubiti iz spomina. Artikulirali so se predvsem v naši bogati kulturni in umetniški ustvarjalnosti, ki so osmišljale naš stoletni boj za obstanek. Danes se

nam ni treba čutiti na tak način ogrožene, saj premoremo več samozavesti, ki si jo lahko potrjujemo iz dneva v dan, vendar morata ostati kultura in umetnost naši stalni spremljevalki. Tudi vnaprej nam bosta odpirali še neznane prostore duha, nas povezovali s preteklimi izročili in nas hkrati naseljevali v prostorih globalnega mišljenja in ustvarjalnosti, da bomo sebe in svet razumeli in občutili globlje in dlje v prihodnost.

Vsega, kar nas čaka in s čimer se bomo morali soočiti, danes najbrž ne moremo predvideti. Verjamem, da bomo sposobni izkoristiti vse priložnosti, ki se nam bodo ponudile, pa tudi tiste, ki si jih bomo ustvarjali sami - tako kot smo bili sposobni udejaniti plebiscitarno voljo decembra 1990. V novi svet, ki nastaja pred nami in z nami, se moramo podati samozavestno in z optimizmom ter v njem poiskati prostor, ki nam pripada. Kot predsednik republike bom vse svoje znanje, izkušnje in energijo usmerjal prav v to. Ob koncu svojega mandata, čez pet let, vidim Slovenijo kot prodorno evropsko državo, trdno umeščeno v evroatlantske povezave, s prepoznavno mednarodno identiteto - in z v svet usmerjeno gospodarsko odličnostjo. Vidim jo kot inkubator idej, stičišče kultur, most sodelovanja in varno ognjišče sožitja med civilizacijskimi, verskimi, kulturnimi izročili evropskega zahoda, vzhoda, severa in juga.

Mislim, da je zastavljena vizija prava in po naši meri. Verjamem, da bomo zmogli voljo in pogum za njeno uresničitev ter se pri tem naslonili na pozitivna, integrativna sporočila preteklosti, na občutke solidarnosti, strpnosti in spoštovanja do drugačnosti, ki jih od nas terja sedanost - zlasti pa na zaupanje v prihodnost, ki je še nepopisana knjiga, predana nam in našim potomcem v skrb, da vanjo zapišemo nova poglavja svoje zgodovinske zgodbe.

Še enkrat hvala vsem za zaupanje in podporo.

Dovolite, da vam zaželim prijetne božične in novoletne praznike ter veliko miru, prijaznosti in zdravja v letu, ki prihaja.

Ljubljana, Državni zbor RS, 22. december 2012